

EØS-midlene som virkemiddel for norsk Europapolitikk

Ragna Fidjestøl, Fagdirektør for EØS-midlene

Partnerforum, 30. november 2022

EØS-
avtalen
fra 1994

“The EU and Norway enjoy a particularly strong relationship as neighbours, partners, and allies, sharing common fundamental values and a common regulatory framework through the European Economic Area (EEA)”

Brussel 23. februar 2022

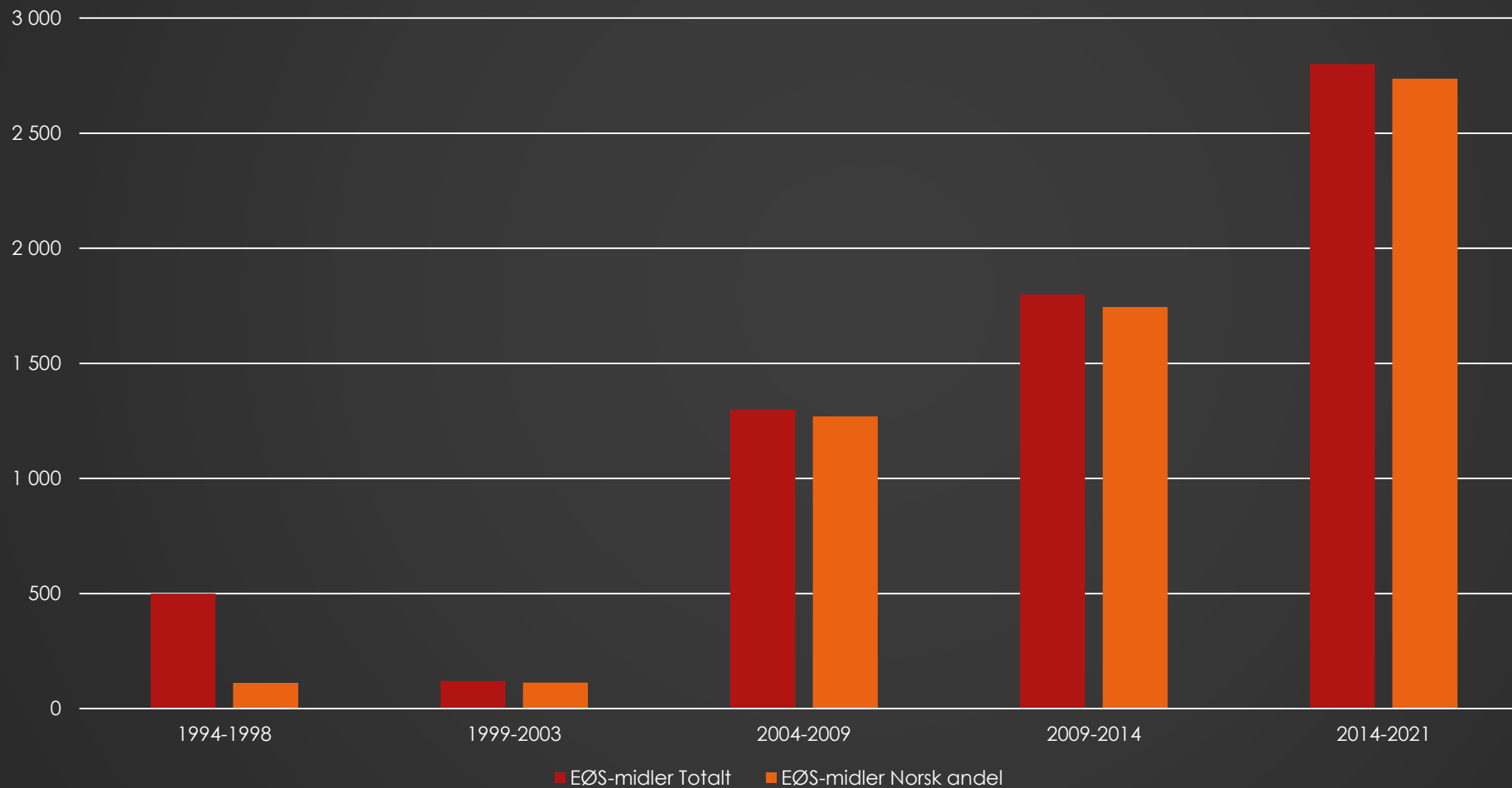
EØS-avtalens artikkel 115

Med sikte på å fremme en vedvarende og balansert styrking av handel og økonomiske forbindelser mellom avtalepartene, i samsvar med artikkel 1, **er avtalepartene enige om behovet for å minske de økonomiske og sosiale forskjeller mellom sine regioner.**

28 år med EØS-midler

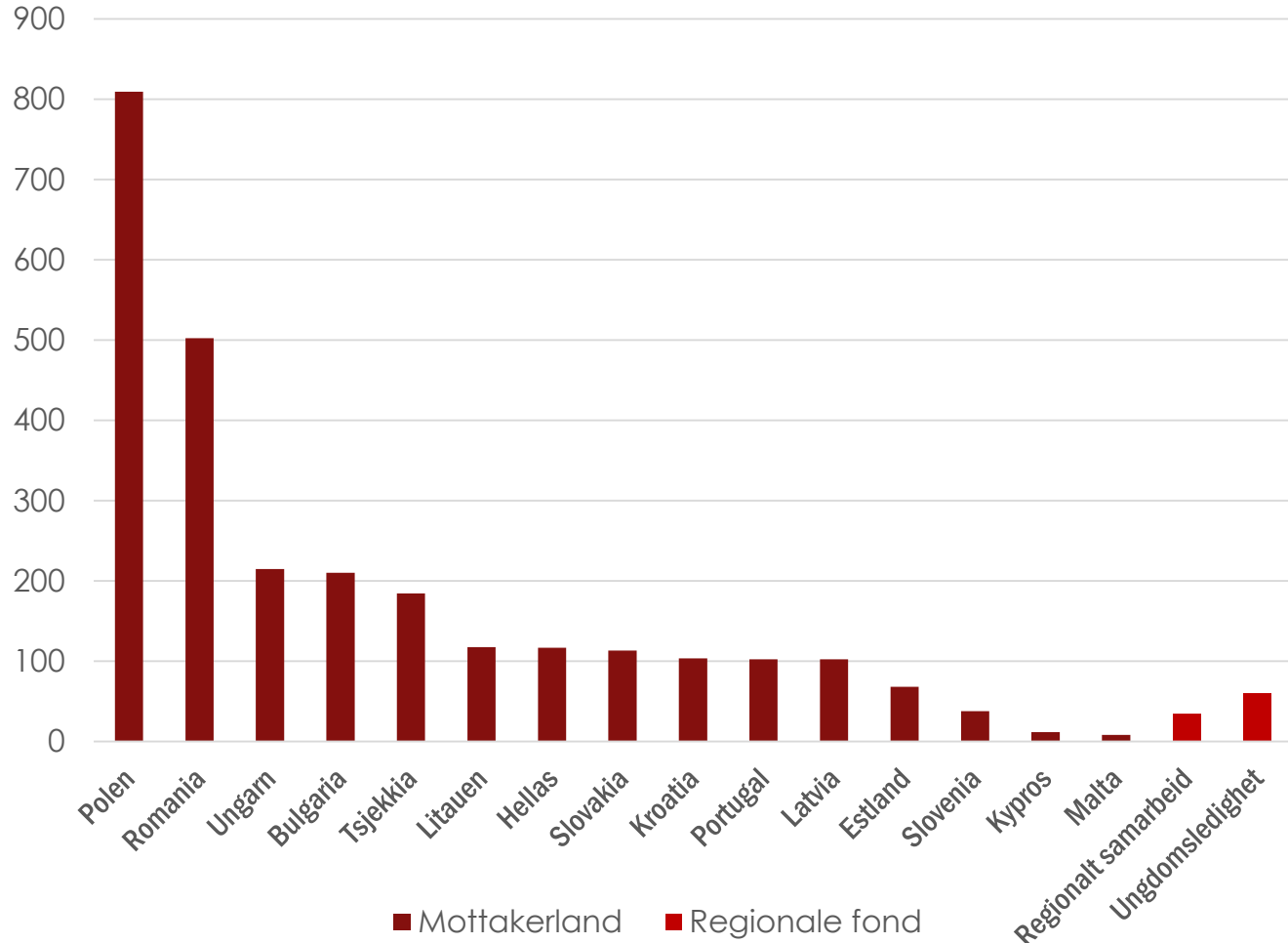
EØS-midler fra 1994 - 2021 (i millioner Euro)

2014 -2021 (2024)

- ▶ 3 giverland
- ▶ 15 mottakerland
- ▶ 2.8 mrd €

Fordeling mellom land (i millioner euro)

Målsetning med EØS-midlene

- ▶ Redusert økonomisk og sosial ulikhet i Europa
- ▶ Styrkede bilaterale relasjoner mellom giver og mottakerland

Basert på felles verdier som demokrati, rettsstat, likestilling og ikke-diskriminering

Hvem bestemmer?

- ▶ Giverne vedtar programområder
- ▶ Forhandlinger om rammeavtaler med hvert mottakerland
- ▶ Mottakerland utformer programmer som giverne vedtar
- ▶ Mottakerland velger prosjekter

Tett oppfølging og bilateralt program- og prosjektsamarbeid (soft power)

Samarbeid med internasjonale organisasjoner

PRIORITY SECTOR
Culture, Civil Society, Good
Governance and Fundamental
Rights and Freedoms

Programme area n°16

Good Governance, Accountable Institutions, Transparency

OBJECTIVE

Integrity and accountability of public administration improved

AREAS OF SUPPORT

- > Institutional capacity-building
- > Public administration reform
- > Delivery, accessibility and quality of public services
- > Accountable, inclusive and transparent government
- > Economic and financial governance
- > Cooperation between government and civil society

SUGGESTED MEASURES

- > Public governance reviews and follow-up with the Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD)
- > Support to public administration reform programmes, with a focus on strengthening good governance, democratic institutions, transparency and prevention of corruption
- > Systems for budgeting, audit, control and supervision and for public consultations with citizens
- > Revision of national legislation on local self-government, including finance, in line with the principles of the Council of Europe Charter of Local Self Government and other European standards
- > Follow up of recommendations of the Group of States Against Corruption (GRECO) addressing good governance with the involvement of the Council of Europe
- > Capacity building and skills development within all levels of public administration
- > Building citizens' trust in public institutions at all levels of government
- > Social innovation policy approaches including guidelines and mechanisms for interaction between civil and private sectors, public authorities and parliament
- > Campaigns aimed at raising awareness and empowering women's participation in government
- > Development of institutional and judicial frameworks for the protection of whistleblowers in line with European standards
- > Knowledge exchange between democratic institutions, such as national parliaments

EØS-midlene – prioriterte sektorer

**Innovasjon,
forskning og
utdanning**

**Sosial inkludering
og fattigdoms-
bekjempelse**

**Miljø, klima og
energi**

**Kultur,
sivilsamfunn, godt
styresett og MR**

Justis-sektoren

Støtte til sivilsamfunnet

“Through their civil society funds, the EEA and Norway Grants make an indispensable contribution to strengthening fundamental rights, democracy and the rule of law in their beneficiary countries.”

EU Fundamental Rights Agency (FRA)

Energi

- ▶ Energieffektivisering
- ▶ Klimavennlig fornybar energi

Folkehelse

- ▶ Reform av psykisk helse i Tsjekkia – fra store asyl til av-institusjonalisering, lokale tjenester og helsefremmende tiltak
- ▶ Lik tilgang til primærhelsetjenester og bekjempelse av smittsomme sykdommer i Romania (multi-resistent tuberkulose)

Forskningsamarbeid

- ▶ Forskningsamarbeid med norske partnere
- ▶ Øke deltakelsen i EUs forskningsprogram Horizon Europe

Utdanning for demokrati

- ▶ 14 prosjekter med det Europeiske Wergelandssenteret
- ▶ Fokus på utvikling av demokratisk kultur og opplæring i demokratisk medborgerskap
- ▶ Noen eksempler
 - ▶ **Hellas:** Integrering av flyktningbarn i greske skoler
 - ▶ **Romania:** Opplæring for lærere i vanskeligstilte områder i Romania med stor andel av Rom-barn
 - ▶ **Polen** - Bekjempe antisemittisme, fremmedfrykt og rasisme nå! – 3 årig utdanningsprosjekt

@Wergelandssenteret

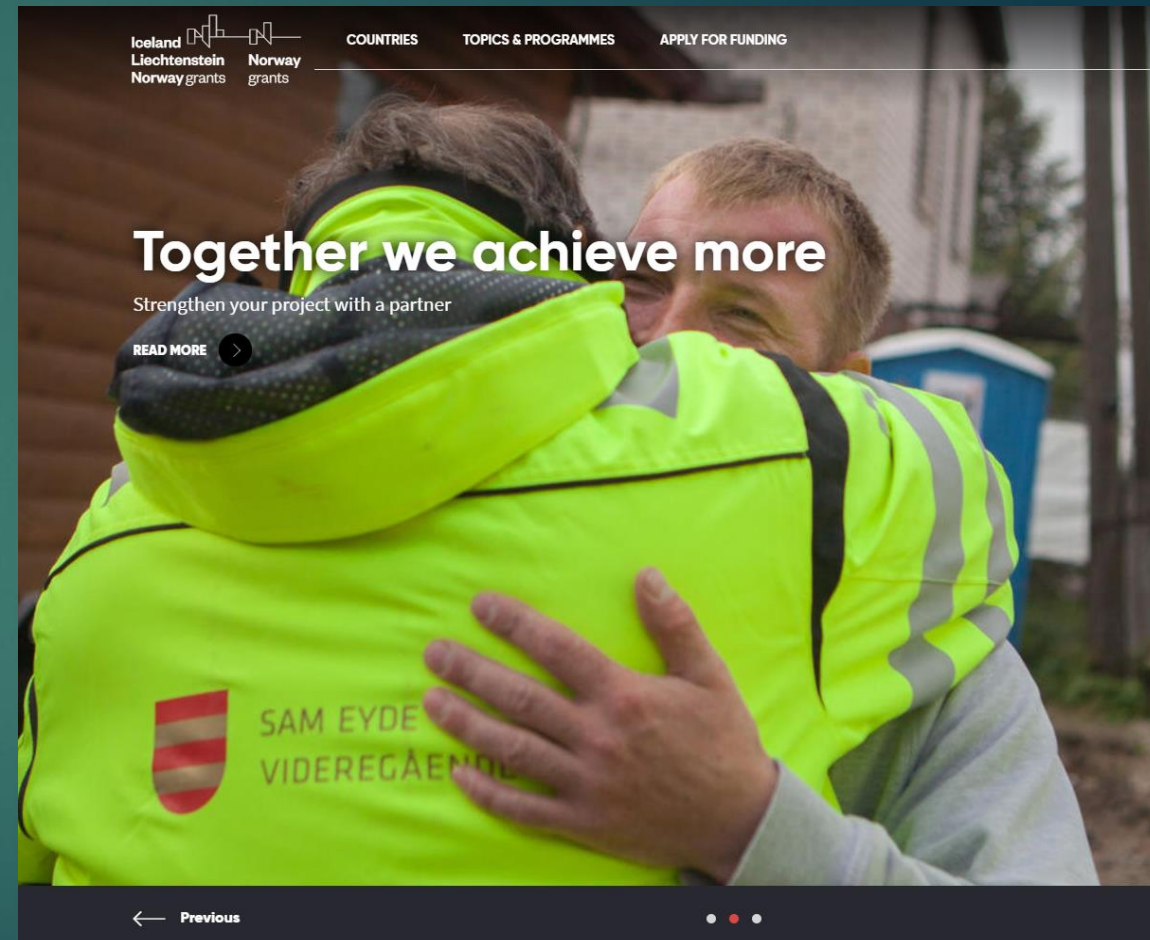
Integrering av rombefolkningen

- ▶ 10% av alle relevante program i Romania og Bulgaria
- ▶ Programmer i Romania, Bulgaria, Hellas, Tsjekia og Slovakia
- ▶ Utdanning, bolig, helse, anti-diskriminering, tilgang til rettshjelp, medvirkning

Hvorfor er dette viktig for Norge?

- ▶ Bidra til å løse felles europeiske utfordringer
- ▶ Forhindre «import av problemer» til Norge
- ▶ Verne om demokrati og europeiske verdier
- ▶ Komme i inngrep med europeisk politikk og samarbeidsstrukturer
- ▶ Finansiering av forskning og næringslivssamarbeid
- ▶ Samarbeid som bidrar til erfaringsutveksling og læring
- ▶ Skape allianser og gode relasjoner

Working Together for a Green, Competitive and Inclusive Europe!

www.eeagrants.com

Takk!

